

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta, poštni predal 22.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII, Zadržni dom.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 84.

Sreda 15. oktobra 1930.

Leto V.

Dr. K. Renner proti Starhembergu.

Socijalni demokrat proti fašističnemu knezu. — Dunajski deželni zbor protestira.

Na govore naivnega kneza Starhemberga, ki je zagrozil, da obglavi Breitnerja in eventualno nasilno zasede Dunaj, je odgovarjal danes teden socijalni demokrat dr. K. Renner. Rekel je:

»Socijalni demokrati se ne bojimo zase, bojimo se za naše gospodarstvo in za državljanski mir. Vodili bomo boj, če bo treba, na svoje življenje. Nikogar pa ne bomo ogrožali, kakor želi gospod Starhemberg kot notranji minister, da naj Dunajčani zvale Breitnerjevo glavo v pesek. Po običajnih pravnih pojmih je to hujškanje na umor, torej zločin. Radovedni smo, kako bo ta zločin kaznovan. Gospod Starhemberg in njegovi ljudje naj ne mislijo, da smo mi tako kruti, kakor oni; ne bomo dali zavaliti njegove glave po pesku... Slabo znamenje je, če postanejo knezi in njih pristaši diletanti revolucije!«

Kaj hočejo avstrijski fašisti?

Interesanten je njih program. Prirojen je po Mussolinijevi šoli; vendar pa pozabljajo avstrijski fašisti, da je politična vzgoja avstrijskega naroda višja kakor italijanskega. Ni dvoma o tem, kakor dokazuje teror, s katerim italijanski fašizem vlada.

Glavne zahteve avstrijskega fašizma so naslednje:

Načrt je bil svoječasno izročen trem vodilnim avstrijskim politikom. Načrt je precej sličen z italijanskim fašističnim režimom in določa, naj se prenese vsa zakonodajna in eksekutivna oblast do uveljavljanja nove ustave na vrhovni svet treh ali petih članov. Istočasno naj bi se dosedanja ustava popolnoma suspendirala. Vodilni vrhovni svet bi izvrševal svoje posle skupno z državnim svetom, ki bi obstojal iz ožjega in širšega sveta. Ožji državni svet bi tvorili vrhovni vodilni svet, ministri, državni tajniki in načelnik pisarne vrhovnega sveta, dva voditelja obrambnih organizacij, deželni glavarji, policijski predsedniki ter dunajski vladni komisar. V njem bi bilo 22 do 27 zastopnikov. Veliki državni svet bi tvorili poleg navedenih zastopniki obrambnih organizacij, zastopniki raznih gospodarskih panog, cerkve in razni strokovni eksperti. Zakoni bi se uveljavljali s podpisom vrhovnega vodilnega sveta in objav v državnem uradnem listu. Člani vrhovnega vodilnega sveta bi lahko vršili tudi resorne posle ministrstev. Ministre, državne tajnike, deželne glavarje in člane državnega sveta naj bi imenoval vrhovni vodilni svet. Razen tega bi mu pripadala pravica imenovanja uradnikov na predlog državnega sveta ter bi odobral sklepe državnega sveta, kateremu bi mogel edini predlagati zakonske načrte v razpravo. Obstojala bi tri ministristva, in sicer državno ministristvo z državnimi tajništvom za zunanje zadeve, notranje posle in pravosodje ter za vojsko, nadalje gospodarsko ministristvo s petimi državnimi tajništvom za finance, trgovino, kmetijstvo, socialno skrbstvo in stanovske zadeve, tretje ministristvo pa bi bilo prosvetno.

Predvsem so pričeli socijalni demokrati najživahnejšo borbo proti

Balkanska konferenca.

Konferenca je zaključena z uspehom.

Kdo je še, ki ne bi želel, da se balkanske države pomirijo med seboj? Samo politični ali sebični špekulanti imajo interes, da ostane tleči Balkan še dalje ideološko in gospodarsko razcepljen. Kako pa naj dobe drugače razloge za svoje imperialistične eksperimente v obliki trgovinskih ali oboroženih vojn?

Balkansko konferenco je sklical urad za mir, in sicer v področju Društva narodov.

Konferenca torej ni bila oficijelna, ampak je imela samo namen pripravljati sporazum med balkanskimi državami. Značaj je imela torej predvsem propagandističen.

Socialistično delavstvo se je ponovno izreklo za pomirjenje Balkana, zato tudi nihče danes, kdor je socialističnega prepričanja in se zaveda, da je sporazum med narodi potreben, ne more drugače, kakor da podpre akcijo in pomaga pri gradbi bratskega miru na Balkanu. To stališče je tembolj utemeljeno, ker obstojajo med balkanskimi narodi velike razlike žalostne zgodovine. Te razlike more premostiti le najaktivnejše delo pri akcijah, ki streme po politični sanaciji Balkana.

Na atenski konferenci, o kateri oficijelno časopisje jako malo poroča, se je sklenilo, da se prihodnje leto vrši balkanska konferenca v Carigradu, za katero naj bi se bolj zanimali merodajni politični krogi, ker se bo šele potem videlo, da resno žele pomirjenje Balkana.

Konferenca je sklenila poseben konferenčni statut, po katerem bo delala v bodoče ter se gibala v mejah

medsebojne tolerance in ozirov na politične razmere.

Pomembno je tudi, da so na konferenci navzoči časnikiarji sklenili, da ustanove v dveh mesecih balkansko časnikarsko unijo ter bodo glede tega vprašanja vodili prav živahno propagando.

Balkansko vprašanje je prav resen problem, ki se bo dal v blagor balkanskih narodov, če bodo balkanske države iskreno sodelovale, prav kmalu uresničiti. Balkanska unija bi bila tudi moralni zgled za novo Panevropo.

Kaj hoče balkanska konferenca?

Predpogoj, da se pride do skupnosti gospodarsko-političnih interesov balkanskih držav je: Ustanovitev instituta za duhovno sodelovanje balkanskih držav, reforma zgodovinskega pouka v šolah z ozirom na napade sosednjih držav, izboljšanje železniških zvez med državami, ustanovitev balkanske banke, enotna gospodarska politika ob varstvu agrarnih interesov in pridelovanja tobaka itd. Te točke je navedel Papanastasiu s svoji spomenici.

Bolgarski politik dr. Boris Petkov se za balkansko unijo jako ogreva, češ, da bi se z njo ustanovila velika zveza držav, ki bi štela 50 milijonov prebivalcev.

Delegat iz Jugoslavije, Jonić, pa je rekel, da sprejema načelo balkanske unije in upa, da mu vlada pritrdi, vendar smatra, da še ni prišel čas, da bi se bavili s tem velikim ciljem.

Nemški katoličani ne smejo biti narodni socialisti (fašisti).

Kaj pa dr. Seipel?

Monguški nadškof v Nemčiji je izdal pastirski list, v katerem prepoveduje katoličanom članstvo v narodno socialistični stranki. Kdor bo član, bo izključen od prejetanja zakramentov, ker Hitlerjev program nasprotuje katoliški cerkvi. Tak pastirski list je izdal nadškof, ki podpira v Nemčiji reakcionarni centum.

V Avstriji je pa drugače. Tam sodeluje v fašističnem gibanju katoliški prelat dr. Seipel in bere mašo, ki po katoliški veri ni manj važno opravilo kakor prejetanje zakramentov. Program avstrijskih faši-

stov je enak programu nemških fašistov, ki je v nasprotju s katoliško vero. Razlika je le: dunajski fašisti delajo s klerikalnimi krščanskimi socialci, nemški pa še nočejo delati s katoliškim centumom. Zato so tam nasprotni veri, tukaj pa ne.

Prilika je sedaj, da tudi dunajski kardinal pove, ali se strinja s fašizmom ali ne. Fašizem je povsod enak, povsod v nasprotju s katoliško vero. Če na Dunaju ni, je postopanje cerkvenih dostojanstvenikov politično, ne pa versko v tem primeru.

Deželni zbor je končno sprejel Dannebergovo resolucijo, ki izreka nezaupnico novi vladi. Krščanski socialci za nezaupnico niso glasovali.

Kaj pravi javnost?

Nezaupnica novi vladi največje zvezne dežele mesta Dunaja je tehten dogodek v razvoju avstrijske politike. Izstopajo pa iz Heimwehra vplivne osebe in organizacije, ki s trivijalnostjo gospoda kneza in njegovih zaveznikov, zlasti z ozirom na gospodarsko nevarnost, ne soglašajo.

Katoliški krogi se doslej še niso izjavili, ker jim je zlasti težko, ker gre borba za Habsburžane in proti socijalnim demokratom. Stvar je tako važna, da bi bili že morali povedati svoje stališče.

Rudarska konferenca

Vloga na TPD in na podjetje Dukić za enkratni nabavni prispevek vsemu v rudniku zaposlenemu delavstvu.

Na inicijativo Zveze rud. Jugoslavije je sklicala Del. zbornica za nedeljo, dne 5. oktobra konferenco zastopnikov rudarskih strokovnih organizacij v Trbovlje.

Konferenca se je vršila v Del. domu, na kateri je zastopal Del. zbornico Tokan. Navzoči so bili zastopniki Zveze rudarjev Jugoslavije, Jugoslovanske strokovne zveze in II. rud. skupine. Narodno socijalna zveza se vabilu ni odzvala. Konferenca je soglasno sklenila: Ker je zima pred durmi, rudarsko delavstvo pa vsled celoletnega praznovanja sihtov do skrajnosti izčrpano, se zaprosi pri TPD za enkratni nabavni prispevek, da bi zamogli družinski očetje obleči in obuti svoje otroke in jih poslati v šolo.

Vloga enake vsebine bo poslala tudi za podjetje Dukić. Sklenilo se je vložiti pri podjetju Dukić posebno spomenico glede ureditve mezd strojnikom. Konferenca je poverila za predložitev omenjenih sklepov predsednika II. rud. skupine Štruca in tajnika Zveze rudarjev s. Arha. Upamo, da bosta imenovana pri merodajnih faktorjih našla razumevanje, da se našemu delavstvu vsaj nekoliko olajša njegov neznosen položaj.

Zaključek tržaškega procesa.

Obtoženci iz tržaškega procesa so bili v Rimu brez hrupa obsojeni, in sicer 12, ki so jih odgnali v zapore. S tem je zaključena tržaška tragedija, v kateri so bili štirje obtoženci obsojeni na smrt in se je eden sam usmrtil s tem, da je skočil z okna jetnišnice še pred obsodbo.

Berlin demonstrira.

80.000 socialnih demokratov zboruje.

V nedeljo so priredili socialni demokrati, to je dan pred otvoritvijo državnega zbora, ogromno protestno zborovanje v svaro narodnim socialistom, ki groze s puči. Protidemonstracije so napravili tudi fašisti, ki so hoteli izzvati rabuke, do katerih pa ni prišlo. Policija je aretirala večje število oseb; 12 jih je obdržala v zaporu.

Socialna demokracija hoče na vsak način očuvati republikansko demokracijo.

Španija pred odločitvijo?

Republikansko gibanje se vse bolj širi.

Revolucionarno gibanje na Špankem zopet narašča. Kralj Alfonz koleba. Nekateri menijo, da se uvede zopet diktatura; drugi zopet, da prevzame vlado monarhistični liberalci Santiago Alba, ki se ga klerikalci silno boje; še nedavno je bil vladni kandidat Romanones. — Alba pride baje 15. novembra v Madrid v ta namen, da sestavi vlado.

Revolucija v Braziliji.

Medsebojni boji Braziljancev

V Braziliji se je vnela meščanska vojna. Odločitve še ni. Poročila so pa o detajlnih bojih taka, kakor vsaka vojna poročila. Liberalci so zbrali 20.000 moč ter nameravajo zasesti državi Rio de Janeiro in Sao Paulo.

Kriza v kovinski industriji.

V kovinski industriji v naši državi se pojavljajo znaki, ki napovedujejo težjo krizo. Dolgotrajna kriza v premoškarski industriji še davno ni minila in že prihaja nova kriza v kovinski industriji.

Nekaj naravnega je sicer, da je v sezonskih industrijah, kakor sta deloma premogovna in kovinska, popusti konjunktura ob gotovem letnem času. Premoga se mnogo manj rabi poleti, kovinska industrija ima pa v zimskem času lahko manj posla, ker večinoma stavbstvo počiva.

Delna kriza, manjša konjunktura, je torej razumljiva po naravi stroke.

Seveda se kriza tako v premoškarski, kakor kovinski industriji, ker industriji nista prav veliki, dasta ob racionalnem gospodarstvu in ob pravočasnih ukrepih omiliti na minimum, če pristojne javne oblasti in industrija sama pravočasno poišče prave metode.

Tu prihajajo v prvi vrsti v poštev pravočasno naročanje javnih del in primerna razdelitev in dodelitev del industriji, ki prihaja v krizo. Dolgotrajna rudarska kriza in grozeča kriza v kovinski industriji pa kažejo, da v tem pogledu niso storili vsaj ne uspešnih korakov ne industriji, ne pristojne javne korporacije, ki imajo v gospodarskih stvareh odločilno besedo. Nobena večja kriza ne pride trenutno, na mah. Zato je tudi mogoče, da gospodarski problemi niso lahki, napraviti gospodarski program za bodočnost z ozirom na prilike.

Nedavno smo čitali vest, da je v broških železnih in vagonskih tvornicah odpovedano vsemu delavstvu s tolažilnim pristavkom, da se delavstvo obdrži v tovarnah kljub odpovedi. Tudi v Sloveniji grozi redukcija v kovinski industriji v Ljubljani in drugod — pred trpkim zimom. Dosedaj je bil običaj, da se je ob slabi konjunkturi delno praznovalo, letos pa je kriza hujša in groze z redukcijami.

Mnogo vzroka tem razmeram, v katerih bo trpelo delavstvo, ne pa večinoma tuji delničarji, tiči po našem mnenju v tem, da se naše slavne gospodarske korporacije bavijo na svojih konferencah mnogo preveč s slavošpevi in z malenkostnimi resolucijami že enajst let, ne pa z gospodarskimi programi in načrti. Tuja industrija v naši državi je skoro dosledno v zvezi z veliko industrijo v inozemstvu. Če industrija v Jugoslaviji tupa tam ne dela, je tujim kapitalistom prej v korist kakor v škodo, ker se industrija v inozemstvu toliko boljše

rentira, da v naši državi naloženi kapital pri rentabilnosti celotnega investiranega kapitala niti v poštev ne prha. Kar se zgubi ob počivanju industrije v naši državi, to se bogato obrestuje ob intenzivnem izkoriščanju položaja, pomanjkanju konkurence, v inozemstvu.

Da v naši državi nastajajo industrijske krize, bodisi v tej ali oni stro-

V Rusiji ne bo več podpore za nezaposlene.

Dolžnost dela.

Moskovski komisar dela je odredil, da se pri Borzah dela ne izplačuje več podpore za nezaposlene. To je komisar odredil, ker manjka delavcev v premoškarskih in stavbah, ki so oddaljeni od mest. Posredovalnice za delo morajo dirigirati delavce, če so kvalificirani ali ne, k vsakemu delu, čeprav bi delavci iz rodbinskih, stanovanskih ali socialnih razmer ne hoteli sprejeti dela v krajih, kjer se jih rabi. Ako bi delavci ne sprejeli dela, se jih mora črtati v seznamih Borz dela. Edino bolezen, ki jo ugotovi zdravniška komisija, oprošča delavca te dolžnosti.

ki, ker je v državi premalo industrije, je po desetih, enajstih letih razvoja vsekakor krivda v tem, da merodajni krogi, zlasti gospodarski, ki so radi silno glasni, kadar gre za poslabšanje socialnih in delavskovarstvenih mer, še niso napravili pametnega gospodarskega načrta, ki naj bi korenito zajel celoto.

Državna stranka v Nemčiji se krha.

Umetna tvorba razpada.

V Nemčiji so ustanovili pred volitvami v parlament državno stranko, ki je sestojala iz demokratske in nacionalne državne zveze. Več strank v to smešno »državno« stranko ni bilo mogoče spraviti. Sedaj je razpadla še ta zveza, ker so partnerji le preveč različni. Vrhutega so dali demokrati še 1928 25 mandator, pri zadnjih volitvah pa le 20. To je bilo slabo priporočilo za novo stranko.

Bivši bolgarski car Ferdinand se vrne v Bolgarijo ob priliki poroke sina kralja Borisa ter se naseli v mirnem kraju na stare dni.

Doma in po svetu.

Omejitev obratovanja v svinčnem rudniku v Mežici. — Omejitev dela na 5 delovnih dni v tednu. Ravnateljstvo svinčnega rudnika v Mežici je po nalogu generalnega ravnateljstva objavilo razglas na vse obrate, da se bo vsled podca cen svinca praznovalo en dan v tednu in to ob sobotah. Razglas je stopil v veljavo 9. oktobra in v soboto 11. t. m. se je prvič praznovalo. Že itak slabo plačani delavci so sedaj še težje udarjeni. Kadar ruda ne do naša več dovolj profita, naj delavstvo strada.

Fevdalistično naziranje. Bivši in sedanji jugoslovanski politik, ki ni v javnosti nikdar mnogo govoril, je te dni povedal svoje mnenje o primerenosti in potrebi političnih strank. Kakšen je dandanašnji ta problem? V patriarhalni dobi je obstajalo rodbinsko življenje, cel rod je bil član rodbine, ki je skupno delala in jela. Nastal je fevdalizem, tlačanstvo. Vitezi, knezi in vladarji so bili gospodarji svojih podanikov, ki so izrabljali in izkoriščali podanike. Ali tudi ti podaniki so se siromašno še preživljali, ker je bilo dovolj pomočkov za življenje. Politiko so vodili gospodje knezi, graščaki itd. Svet in družabni red na njem se pa razvijata. Gospodar je postal bogataš, bankir, tvorničar itd. Delovni sloji, ne le delavec, tudi obrtnik, kmet, uradnik itd. so sicer ostali člani človeške družbe, ki se preživljajo le s svojim delom; če pa tega nimajo, so izročeni smrti, ker so izobčeni iz družbe: nihče jih namreč ne pozna in se ne briga zanje. Te družabne razmere silijo, da tudi ti sloji vodijo

politiko, ker politika bankirjev in milijonarjev ne upošteva njih interesov. Prisiljeni so po skrbi za življenje, da se brigajo za socialno in gospodarsko politiko, dočim se imoviti sloji brigajo samo za svoj kapitalistični interes. Razmere so danes povsem drugačne kakor so bile. Razumemo, da upravniki bank, veleposestniki, bogati tovarnarji in delničarji ne rabijo politike razen svoje. Neprijetna jim je politika onih, ki streme po tem, da bi v družbi vsi uživali sadove dela in vsi imeli sigurnost življenja. Teža pa danes ni. Zato je večina človeštva, ker večina pripada delovnim slojem, primorana voditi enako svojo politiko kakor bankirji in bogataši, samo s to razliko, da delovni sloji zahtevajo pravico do življenja za vse ljudi. Fevdalizem se je torej preživel, zato tudi ni mogoče tedanjih razmer presojati v današnjo dobo, ker že davno nismo več v fevdalistični, ampak smo v razredni kapitalistični družbi.

Osem štipendijev za obrtnike. Banska uprava dravske banovine, oddelek za obrt, trgovino in industrijo v Ljubljani, razpisuje osem štipendijev, ki jih podeli mladim, ukažljivim obrtnikom v svrhu izpopolnitve strokovne izobrazbe. Potrebno je znanje nemščine, ker gre za izobrazbo v inozemstvu. Prosilci morajo navesti izobrazbo in imovinske razmere in zavod, ki ga žele obiskati. Prošnje je vlagati do 25. t. m.

Kongres slovenskih zdravnikov se vrši te dni v Splitu. Delegacije zdravnikov iz Čehoslovaške in Poljske so se pripeljale preko Maribora

in Zagreba, kjer so jih povsod pri srčno pozdravljali.

Dr. Schöber vodilni kandidat meščanske sredine. Pogajanja za enoten nastop meščanske sredine pri volitvah so zaključena in je dr. Schöber pristal na vodilno kandidaturu na listi, ki se bo imenovala »Avstrijska zveza mest in dežele«. Ta lista bo kandidirala v vseh avstrijskih volilnih okrožjih.

Tajni obisk Starhemberga na Ogrskem. Avstrijski notranji minister fašist Starhemberg in nemški general von Seeckt sta se mudila te dni inkognito v Varpaloti na velepostestvu ogrskega vojnega ministra Gömbösa, baje samo na lovu. Spočetka so oficijelni krogi to tajili, pozneje pa so le morali pripoznati, z izgovorom, da je bil obisk čisto zasebnega značaja. Ugotovljeno pa je, da se je poleg von Seeckta in Starhemberga udeležil lova tudi minister Gömbös in nadvojvoda Albrecht. Kjer so pa zbrani takile magnati, tam se brezdvomno razpravlja tudi o politiki. Reakcija skriva pripravljajo svojo zaroto.

Majorju Pabstu, ki je bil pred mesec radi veleizdaje in zlorabe gostoljubja izgnan iz Avstrije, so izposlovili heimwehrovski ministri svoboden povratek v Avstrijo, a Heimwehri mu pripravljajo triumfalen sprejem kot nacionalnemu »mučeniku«. Baje so zanj že pripravili vplivno funkcijo z mastno plačo.

Dr. Flanderi, intimni prijatelj majorja Pabsta in generalni tajnik dunajskega »Heimabunda«, je bil te dni aretiran, ker je poveril veliko vsoto denarja pri Zvezi obrtnih zadrug, kjer je bil svojčas blagajnik.

Major Pabst snuje tirolsko republiko. S kakšnimi patrijoti se bratijo dunajski krščanski socialci, kaže vest, da se major Pabst, ki je bil izgnan iz Avstrije, dogovarja z italijanskimi fašisti glede vklica tirolske republike, ki bi se ji pridružila tudi Predarlška. Ali niso to smešne sanje političnega bolnika?

Starhemberg so že sili. Knez Starhemberg je s svojimi aufbiksarskimi govori spravil vlado krščanskih socialcev v mučen položaj. Vlada mora dan za dnem objavljati oficijelne demantije. Starhembergov govori so omajali tudi položaj vlade in se vsak čas pričakuje, da bo moral Starhemberg demisionirati. Njemu bi moral potem slediti tudi drugi heimwehrovec v vladi, justični minister Hueber. V tem slučaju bi krščanski socialci pritegnili v vladu majorja v. p. Feyta, ki vzdruže tesne stike s krščanskimi socialci, medtem ko ga heimwehrovski krogi, dasiravno je njihov funkcionar, kot izdajalca napadajo. Nadalje se vzdržujejo domneve, da hoče tudi finančni minister dr. Juch demisionirati, ker mu je sedanji vladni sistem uničil vsako veselje do dela. V heimwehrovskih krogih se vedno bolj očituje razkroj. Posamezne skupine se bore druga proti drugi in na lastno pest z raznimimi politikami. Toliko je gotovo, da bodo Heimwehri šli v volitve samostojno in ne marajo zveze

PLESNE VAJE

„SVOBODE“ MARIBOR

se pričnejo v soboto, dne 18. t. m. ob 20. uri v lokalih „Svobode“ na Slomškovem trgu št. 6.

Tone Maček:

31

Ženin iz Amerike.

Lojze je bil sin ključavničarskega mojstra v železnici v Štorah. Kot ubog študent se je s težavo dokopal končno do vseučilišča. Študiral je zdravilstvo in se je po doseženem doktoratu pripravljaval v celjski bolnici na samostojno prakso. Z Nandetom sta si bila dobra prijatelja, še ko sta na gimnaziji večkrat delila za večerjo edini kos kruha, ki sta ga oba skupaj premogla. Tudi sedaj, ko sta si, eden kot koncipijent, drugi kot zdravniški asistent, polagoma utirala pot v življenje, ju je družila tovariška vez in v držbi, v kateri se je nahajal eden, se je gotovo našlo tudi drugega.

»Nevesela povest. Ti, to me pa zanima.«

»Saj te mora. Saj spada v tvoj delokrog.«

»Da, v kolikor je slučaj patološki. S psihološkimi problemi se pa

današnji zdravniki jako malo pečajo. Vsaj pri nas.«

»Pa napravi ti enkrat izjemo. Inozemstvo ima slavne psihoanalitike, ki so tudi prišli z medicinskih fakultet.«

»Saj ne rečem. Ta stroka me sploh zanima in mogoče se ji kedaj izčrpno posvetim. Ali predmeten slučaj je prenestaven, da bi bilo vredno se globlje z njim baviti. Razume ga vsak lajik.«

Vendar bi želel, da si slučaj ogledaš. Vsaj kar se tiče propadanja njegove konstitucije. Je li res neizbežen konec, ali je še kaka pomoč.«

»Dobro. Ampak kedaj in kako?«

»Danes je torek. — V nedeljo so Binkošti; gotovo boš imel kaj prost. Pelji se z menoj v Polzelo. V soboto ob treh.«

»Skušal bom. Sicer imam v soboto popoldne dežurno službo, vendar upam, da jo bom lahko s kakim kolegom zamenjal. V nedeljo in ponedeljek sem pa itak prost.«

»Torej sklenjeno?«

»Da. Ampak zdaj je pa že skrajni čas, da izgineva iz te luknje, predno solnce zaidel.«

Nande je vzel klobuk in palico in je šel za Lojzetom. Med vrati se je zasmejal:

»Ti, ampak moja vrata bodo kmalu preozka za tvoja široka pleča. Izgleda, da te v bolnici dobro hranijo.«

»Tako suha južna tudi ne bi hotel biti kakor si ti. Ne pozabi, da je moj oče kovinar.«

»Veš, zelo me spominjaš na tistega Toneta, ki ga je v Ameriki ubilo. Podoben si mu.«

»Res? Potem pa tvoja Tilka ni imela slabega okusa.«

»Nikakor si preveč ne domišljuj.«

»Več sreče že imam pri ženskah kot ti.« Med podobnimi šaljivimi zbadljivkami sta jo mahnila po ulici. Na bližnjem oglu se je Nande ustavil:

»Počakaj malo. Pismo moram vreči v nabiralnik.«

Na binkoštno soboto popoldne sta oba mlada moža počasi ubirala korake po stezi iz Polzele navzgor proti Zagaju. Solnce se je počasi pomikalo proti zatonu, da izgine za zelenim Smrekovcem. S svojimi žarki je jemalo slovo in poljubljalo Goro Oljko, Šmohor, Marijo Magdaleno in nebroj cerkvi, ki kakor pester venec obkrožajo Savinjsko dolino.

Po mejah so že duhtele akacije, po vzvratih je bila mlada trava že do kolena visoka, po vinogradih je trta pognala že ped dolge mladike. Po dolini je valovalo zeleno morje mladega žita, med vinogradi je še tu in tam cvetela kaka pozna jablan. Po toplem zraku so brnele buče in kraj steze so godli plašni murni.

Lojze se je ustavil sredi poti in se ozrl po dolini:

»Kako krasen razgled!«

»Da, težko mu najdeš para v Sloveniji!«

»Skoraj celo Celje se vidi z gradom vred!«

s krščanskimi socialci, izvzemši na Dunaju in v Spodnji Avstriji. Tudi nameravajo v bodočem deželnem zboru ustanoviti lasten parlamentarni klub.

Socialni demokrati bodo pomagali Brüningu iz zadrege. Nemčija je s skrbjo pričakovala prve seje novega Reichstaga, kajti skrajna levica in skrajna desnica je s pomočjo nemških nacionalistov pripravljala nezaupnico vladi, ki bi morala potemtakem že pri prvem nastopu pasti, kar bi zmešnjavo in nesigurnost še povečalo in bi nihče ne mogel več jamčiti, kako bi se stvari nadalje razvijale. Ker tega tudi socialni demokrati ne žele, so pristali na to, da bodo glasovali za vladni program, da tako preprečijo katastrofo.

Francija ostane republikanska in demokratična. Na banketu ob priliki otvoritvi novega pristaniškega mostu v Brestu, je predsednik republike, Doumergue, izjavil v svojem govoru med drugim sledeče: »Francija ostane republikanska in demokratična in nima namena, kaliti svetovnega miru. Mi nikogar ne ogrožamo in naša armada ima samo nalogo, morebitne napade odbiti. V primerjanju s predvojnno dobo, smo se mi v veliki meri že razorožili.« (?)

Čehoslovaški agrarci za ožje trgovske stike s sovjetsko Rusijo. V proračunskem odseku praškega državnega zbora je dne 9. oktobra v debati o gospodarski krizi, slovaški republikanski poslanec, Teplansky, med drugim opominjal: »Trgovske stike s sovjetsko Rusijo bo treba urediti v tej smeri, da bo lahko prebitek naše inteligence našel v Rusiji primerne zaposlitve. Ne smemo pustiti, da nas druge države, predvsem Anglija in Nemčija, ki vzdržujejo z Rusijo živahne trgovske stike, v tem prehitijo.«

Zakonita 13. plača. V praškem senatu se vrše točasno razpravo o zakonu za 13. plačo. Po tem zakonu bodo imeli vsi državni nastavljenici, tudi učitelji in železničari, pravico do polne 13. plače.

Stanovanjska politika na Čehoslovskem. Pod predsedstvom ministra za socialno zaščito, socialnega demokrata dr. Čeha, se je te dni vršila konferenca o bodoči ureditvi stanovanjskega vprašanja. V debati je prevladalo mnenje, da dosedanja zasebna gospodarska iniciativa ni zmožna rešiti stanovanjske bede, ker se opira na izkoriščanje in dobiček. Z novim stanovanjskim zakonom bo treba javnim ustanovam omogočiti čim širšo gradbeno delavnost, zasebna gradbena iniciativa naj se pa pospešuje s oprostitvijo davščin in gradbenimi krediti.

Tudi na Madžarskem bodo štedili. Madžarska vlada se posvetuje o potrebi štednje. Štednja pa naj bi predvsem šla na račun javnih nameščenec ter vpokojencev. Istim namerna vlada znižati plače, oz. pokojnine za pet odstotkov. Ministrske plače pa bi se imele znižati za 20 odstotkov. Na ta način bi se prihranilo 40 do 50 milijonov pengov, torej do 400 milijonov Din.

Sedaj bo pa šlo! Iz Milana poročajo, da se je sedaj tudi Vatikan pridružil Briandovi akciji za zedinjenje evropskih držav pod imenom Panevropa. Papežev list »Osservatore Romano« piše, da je zedinjenje evropskih držav edino zdravilo za ubogo Evropo, ako noče, da bi popolnoma propadla. Papež bi res mogel vplivati na to akcijo z uspehom, saj imajo katoličani v Evropi ogromno večino. Toda v času vojne se je izkazalo, da ovčice ne sledijo na vseh poljih svojemu pastirju.

Bančni ravnatelj, predsednik in edini delničar v eni sami osebi. V Parizu so aretirali nekega Španca, imenom Gomez de Segura, ki se nahaja že več deset let tamkaj ter vodi banko, katere predsednik je in obenem tudi edini delničar. Pred dvema mesecema so mu neke pariške banke posodile večjo vsoto denarja proti zastavitvi akcij neke angleške družbe. Koj na to so spoznali delnice kot ponarejene. Gre za 1500 delnic, kar predstavlja milijonske vsote frankov.

Železničarski vestnik.

(U. S. Ž. J.) Fond za zgradbo stanovanjskih hiš za železničarje.

Minister saobračaja je podpisal pravilnik, kako naj se uporablja fond v znesku dveh milijonov iz premoženja bivše Gospodarske poslovalnice za zidavo stanovanjskih hiš železničarjev. V upravo tega fonda so imenovani g. ing. Klodič, načelnik dr. Fatur, inž. Hoffman in Benedek in poleg njih še predsednik Nabavljalne, kreditne in stavbene zadruge. Dva milijona se bosta uporabila za hipotekarna posojila, ostanek okrog sedem milijonov pa se bo porabil za zidavo fondovih hiš v režiji fonda samega v večjih dispozicijskih postajah.

Hipotekarni krediti se bodo porabili:

Din 600.000.— za kredite delavcem,

Din 700.000.— za kredite zvanikom in

Din 700.000.— za kredite uradnikom.

Obresti bodo 4 odst. Amortizacija dolga po dogovoru z dolžnikom, a največ 20 let.

Delavcem se bodo odobrvali krediti do Din 50.000.—, zvanikom do Din 60.000.— in uradnikom do Din 70.000.—. Posojila se bodo dajala samo aktivnim železničarjem in samo za **bodoča** zidanja in za **bodoče** nakupe hiš, katerih lastniki še niso železničarji. Prošnje za odobritev kredita je vlagati na: Fond za zgradbo stanovanjskih hiš na področju direkcije državnih železnic v Ljubljani. Prošnji je priložiti gradbeni načrt, proračun in pogodbo med gradbenim podjetjem in prosilcem, v kateri mora biti določen termin, kdaj bo poslopje dograjeno. Prosilec mora imeti lastno že plačano zemljišče, ki ne sme biti obremenjeno z nobenim posojilom. Posojila se bodo odobrila proti intabulaciji na prvem mestu, nadalje potrdilo o plačani zavarovani premiji proti požaru in izjavi, da se mu obroki odtegujejo od njegovih službenih prejemkov.

Toliko v vednost našim čitateljem-železničarjem, katerim sporočamo, da bo cel pravilnik in natančno navodilo objavil »Ujedinjeni Železničar« dne 15. okt. 1930.

(U. S. Ž. J.) Železničarji, ki zidate hiše, pozor!

Z novim pravilnikom o voznih ugodnostih je dovoljen brezplačen prevoz gradbenega materiala za gradbo hiš železničarjem, in sicer uradnikom, zvanikom, služiteljem in pomožnemu osebju, ako je to osebe že tri leta na železnici in imenovano stalnim.

Torej poleg nastavljenecv imajo tudi **profesijonisti in delavci** pravico do prostega prevoza, ako so že tri leta na železnici in stalni. Prošnjam za prevoz, ki jih je vlagati preko gradbenega oddelka, je priložiti proračun, overovljen načrt ter od načelnika potrjeno prosilčevo izjavo, da bo v enem stanovanju sam prebival, v nasprotnem slučaju pa podleži disciplinski odgovornosti.

Stanovanje uradnikov, za katere se da prost prevoz materiala, sme imeti največ 5 sob, zvanikom smejo zidati hiše z dvema stanovanj, vsako največ po tri sobe, služitelji in pomožna osebe (delavci) pa največ stanovanja s po dvema sobama s pritliklinami vred.

(U. S. Ž. J.) Opozorilo železničarjem!

Ker izhaja glasilo Ujedinjenega Saveza Železničarjev le dvakrat mesečno, bo savez odslej nujne vesti in sporočila za železničarje priobčil tudi v »Delavski politiki« pod rubriko: **Železničarski vestnik** s pristavkom kratic »USŽJ«. Opozorjamo na to vse železničarje, da bero med mesecem tudi Delavsko politiko odnosno se na njo naroče, ker bodo tako vse važnejše vesti zvedeli takoj.

Bolgarski car Boris se poroči z italijansko princeso Ivano dne 15. novembra.

Če druge žene
Tvoje lepe lase
Zavistno motrijo

Cvetko Kristan:

Proti dovoljevanju blagovnih kreditov in za prodajo v gotovini.

Serwy (Belgija). Belgijska delegacija more sprejeti poročevalčeva rezolucija le v zvezi s francoskim dodatkom. Prodaja proti gotovini mora obstojati v načelu, vendar v gotovih slučajih, ako imamo zadostno jamstvo, pa mora ostati možnost kredita. Brezdvomno pridejo v življenju delavske rodbine dogodki in slučajji — smrt, nesreča, bolezen, — ki oropajo to rodbino ravno njenega hranitelja in jo obenem stavijo še pred povečane potrebe in tem potrebam se mora zadovoljiti. Za take slučaje so najboljšje hranilne in posojilne ustanove zadruge. — **Dr. Renner (Avstrija)** se pa zavzema za ločitev blaga in kredita. Pravi, da imajo Francozi prav, ako priporočajo, da študiramo rochdalske principe. In ako se hočemo v 80. letih nekaj naučiti, to še ne znači nezvestobe. Treba se je pa sploh vprašati: Kaj pomeni kredit za celotno življenje delavskih slojev. Ako se tako vprašamo, bomo našli pravičen odgovor, vendar moramo vprašanje razširiti in vprašati: Ali potrebuje delavski razred poleg zadruge za blagovni promet še zadruge za kredit in ali ni to stvar konzumnih zadruge pripomoči k temu, da dobi delavski razred tudi kreditne organizacije? Iz tega stališča glede ne znači rochdalski sistem plačevanja v gotovini zavrnjenje kredita, marveč ločitev blagovnega prometa od kreditnega. Mi se moramo točno držati načina gotovine in moramo zlasti pri predmetih dnevnih porabe zahtevati plačevanje v gotovini in vzgajati moramo člane k temu. Obenem moramo skrbeti za kredita potrebne. Kot dokaz navajam kratičen primer

iz življenja solinskih delavcev v Avstriji. Naša zadruga v Ebensee, v vasi delavcev v solnih rudnikih, je ustanovila konzumno zadrugo in poleg nje kreditno zadrugo, ki je danes cvetoče podjetje. Mladi delavec si izposodi denar, da si kupi gospodinjsko opremo. V prvi polovici svojega odraslega življenja vrača to posojilo, v drugi pa hrani. Delavstvo si **preskrbuje svoj kredit samo**. — **B.B. Delom (Argentina)** izjavlja nasprotno od svojega rojaka Borodaenskega, da se povsem pridružuje predloži referenta. — V zaključni besedi izjavlja poročevalec **Klepzig:** Vzpodbuda francoskih delegatov za ustanavljanje posebnih kreditnih zadruge je vpoštevanja vredna. S sprejemom tega predloga soglašam v kolikor bodo sprejeti nemški izpreminjevalni predlogi. Obžaluje pa, da daje del angleških zadruge blago na kredit. To je nevarno in ostane za oba dela vedno strašilo. **Rochdalska načela** niso sicer nikak verski nauk, ali so vendar verodostojni, katere spoštovanje naj konzumne zadruge pred uporabljanjem kapitalističnih in konzumentom škodljivih navad, branijo. Kakor dolgo bodo rochdalska načela spoštovana, bo zadrugištvo nemoteno napredovalo. S tem je bila ta točka dnevnega reda zaključena. Kongres je sprejel z veliko večino predlagano resolucijo referenta in enako tudi francosko resolucijo v nemški prireditvi.

Našo je sporočil tajnik **May**, da so Angliji povabili kongres za leto 1933 v Anglijo. **Hayward (Anglija)** sporoči s toplimi besedami to povabilo, ki je sprejeto. (Dalje prihodnjič.)

Stavka lesnih delavcev v Drvarju.

1500 delavcev v obrambni stavki. — Podjetje hoče reducirati urnino, ki znaša Din 1.50.— do Din 4.— za 5 do 10 odst. — Boj za priznanje delavskih zaupnikov.

Dn 7. oktobra 1930 je v državnem podjetju »Šipad« izbil iznenada štrajk na parni žagi v Drvarju. V štrajku se nahaja 1150 delavcev. Upravni odbor podjetja je hotel reducirati delavske plače za 5 do 20 odst. Temu so se delavci uprli in so korporativno zapustili delo. Predsednik podjetja je zelo nepopustljiv in noče priznavati delavskih zaupnikov. Ako ostane uprava podjetja trdosrčna proti nevarnosti, da se štrajk raztegne še na železnico in na gozdne delavce. V tem podjetju so delavci zelo slabo plačani, urnino imajo 1.50 do 4 Din. Torej je vsakemu lahko razumljivo, da če bi se še ta zaslužek reduciralo, bi delavec kar zastoj delal. Delavci zahtevajo, da se njihovi po zakonu izvoljeni zaupniki priznavajo in da podjetje odneha. Delo na parni žagi počiva in ni izgleda, da bi delavci z delom začeli, ako podjetje ne bo odnehalo.

Zbirajte za tiskovni sklad!

ČITAJTE „DELAVSKO POLITIKO“

**"NAROČA SE
MARIBOR
POSTNI PREDAL 22"**

Maribor.

Sestanek privatnih in trgovskih nameščencev se bo vršil v petek, dne 17. t. m. ob 20. uri v prostorih »Zadružnega doma«, Slomškov trg 6/I, z dnevnim redom: **Konvencija o osemurnem delovnem času za privatne nameščence.** Poroča tov. Vladimir Pfeifer, predsednik ZPNJ in tajnik »Delavske zbornice« v Zagrebu, kateri je bil kot delegat delojemalcev na mednarodnem kongresu dela v Ženevi, na kateri je bil projekt konvencije sprejet.

Prodaja divjačine. Vsa v mesto Maribor z namenom prodaje ali darovanja, donešena ali vpeljana ustreljena divjačina ali kože od divjačine, morajo biti opremljene s potrdilom, ki vsebuje ime lastnika ali zakupnika lovišča, z navedbo števila in vrste divjačine ali kože od divjačine, označbo lovišča, datum izstavitve in lastnoročni podpis lastnikov, oz. zakupnikov lovišča. To potrdilo mora biti vidirano od pristojnega občinskega urada, na katerega teritoriju je bila divjačina ustreljena. Za divjačino ali kože iz srezov Maribor, desni in levi breg, ki se uvozijo iz kate-regakoli namena v mesto Maribor, **zadostujejo kontrolni listki** izdani po Slov. lovskem društvu, podružnica Maribor, na katerih mora biti označeno ime lovišča z lastnoročnim podpisom lastnika ali zakupnika lovišča. Vsa v Maribor vpeljana ali donešena divjačina ali kože od divjačine se morajo **takoj** prijaviti mestnemu tržnemu nadzorstvu. Neupoštevanje teh odredb bi imele za posledico zaplenbo divjačine ali kože in razen tega bo prekršitelj še kaznovan.

Slovesna otvoritev mostu pri Zgornjem Dupleku. Ker so dela pri zgradbi velikega mostu čez Dravo pri Zgornjem Dupleku tako napredovala, da bo most že tekom desetih dni gotov, je okrajni cestni odbor mariborski skupno s pripravljalnim odborom v Dupleku določil kot dan otvoritve mostu **nedeljo, dne 26. oktobra, ob 10. uri dopoldne.** Po oficijelni otvoritvi se bo vršila ljudska veselica na travniku tik ob mostu, pri kateri sodeluje godba in pevski zbori ter gasilska društva. Iz Maribora bodo ta dan od 8. ure zjutraj stalno vozili mestni avtobusi, in sicer z Glavnega trga (ob državnem mostu) do Dupleka in nazaj. Vožnja stane samo 8 Din.

Pevsko društvo »Grafika«, Maribor, priredi v soboto, dne 18. t. m. v prostorih gostilne Balon družabni večer s plesom za člane in po njih

vpeljene goste. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost.

Plesne vaje »Svobode« se pričnejo v soboto, dne 18. t. m. ob 20. uri v lokalih »Svobode« na Slomškovem trgu pod vodstvom priznanega plesnega mojstra g. Ludvika Simončiča. Vpisovanje se vrši vsako soboto pred plesno vajo, in tudi med uradnimi urami. Omenimo naj, da bodo vaje v lastnem lokal »Svobode« in torej nihče ne bo imel kakih obvez, ki so običajne po gostilniških lokalih. Vabimo vse člane, sodruge in sodružice, da te vaje polnoštevilno obiščejo.

Manufaktura, krzno, trenchcoati, Hubertus-plašči, usnjene suknje in pletenine. **L. Ornik, Maribor, Koroska cesta 9.** — Plačilne olajšave!

Ruše.

Ugabne denunciacije. Ob prilike redukcije delavstva v tovarni za dušik, je dobila orožniška postaja v Rušah pismo nepoznanega denuncijanta, v katerem trdi, da je Tancer Ludvik komunist, da je on trosil komunistične letake, ki jih ima še celo na zalogi, da jih bo ob priliki zopet trosil. Tancer naj bi imel zveze s pobeglim Goltežom in dobiva podporo za svojo komunistično delovanje. Nadalje trdi denuncijant, da je v ruški okolici veliko komunistov, vsled česar se on boji, izdati svojega imena in se podpiše kot Jugosloven. (Kakšne falotarije uganjajo gotovi izvrški človeštva pod nacionarno krinko!) Na podlagi teh denuncijacij je orožništvo izvršilo temeljito hišno preiskavo pri Tancerju koncem preteklega meseca. Dne 9. t. m. pa je bil omenjeni zaslišan pri okrožnem sodišču v Mariboru. Nadaljne postopanje proti njemu pa je bilo menda ustavljeno. Saj se pa tudi omenjeni Tancer ni nikoli pečal s politiko. V interesu oblasti in delavcev pa bi bilo, da bi takega lopova, ki bi rad spravil ljudi v nesrečo, izsledili. Kajti znano je, da baš vsled takih podlih denuncijacij trpi občutno krivico večje število tukajšnjih delavcev. Taki Jugosloveni so nam in našemu narodu res v sramoto.

Celje.

Povodenj. V soboto popoldne je začela vsled obilnega deževja Savinja naraščati in je v par urah preplavila Glazijo in Ljubljansko cesto ter del mestnega parka. Kot ponavadi je narastla Savinja tudi kmalu upadla.

Trbovlje.

Kulturno-prosvetni odsek Delav. zbornice bo tudi v letošnji zimski sezoni priredil ciklus predavanj, katere se bodo vršila vsako sredo ob 6. uri zvečer v dvorani Delavskega doma. Otvoritveno predavanje se vrši v sredo, dne 15. t. m.: **Kmečki upor.** 127 barvanih slik. Predava ravnatelj meščanske šole g. Zavrl. — Delavci, posečajte predavanje, ker v izobrazbi je moč!

Tržič.

Direkciji državnih železnic v Ljubljani. Zakaj morajo v nekaterih krajih uslužbenci in upokoenci na dobo v naprej plačanega premoga celi mesec čakati, včasih pa še dalj. Dvomimo, da bi premogokopna družba ne mogla dobiti premoga, ker ima itak prevelike zaloge. Torej je treba vzrok

Ali si že član »Cankarjeve družbe«? Poskrbi, da bodo tudi Tvoji prijatelji postali naročniki. Za 20 Din dobite štiri lepe knjige.

iskati drugod in prosimo, da se temu odpomore, ker uslužbenci, še manj pa upokoenci, nimajo toliko denarja odveč, da bi s svojimi, že itak malimi dohodki mogli še drugod kupovati premog, ko ga imajo že v naprej plačanega pri železnici. Tudi naj povdarimo, da ta način dobave premoga, kakor je sedaj uveden, ni praktičen. Naj bi se uvedel stari način, tako kakor je bilo pri bivši drž. železnici. Postaja je premog naročila in uslužbenci so ga kupovali, kolikor so jim dopuščala finančna sredstva. Kako naj si staro-upokojenec kupi celo zalogo premoga, saj mora celo mesečno pokojnino porabiti za kurjavo, od česa pa naj potem živi? Direkciji, ki o naši usodi odločuje, povemo, da smo se staro-upokoenci že marsikaj naučili, tudi stradati, ali brez dinarja v žepu živeti, pa še ne, kakor se to od nas indirektno zahteva. Zato prosimo tozadevne odpomoči. Eden za vse.

MALA NAZNANILA.

Vsi letni naročniki dobe **zastoni** 14 karatno originalno ameriškano

zlatu nalivno pero ali pa **Kürschnerjev ročni leksikon**, (900 strani, 32 tabel) ali eno **prvovrstno radijsko cev.**

Zahtevajte takoj brezplačno na ogled »Radio« welt«. Naroča se Administration der »Radio« welt« Wien I, Pestalozziggasse Nr. 6, ki prinaša obširne radioprograme, interesantne slike in ima lepo urejene poučne tehnične članke.

Vulkaniziranje

Gumiji za avtomobile, kolosa, snežne čevlje, galoše itd. se sprejemajo v popravilo po solidnih cenah.

PETELIN, Maribor, Glavni trg 4.

Usnjate rokavice v veliki izbiri

tu in inozemske **nogavice** po nizkih cenah.

Trgovina z rokavicami in stezniki

Marija Sieber, Maribor, Glavni trg 14, preje Gosposka 9.

ČITAJTE!

novi izišlo, socialno dramo Rudolfa Golouha

KRIZA.

Naroča se pri upravi »Delavske Politike« v Mariboru, Ruška cesta 5. Vsaka naša knjižnica, vsak naš čitatelj mora naročiti to našo najboljšo socialno dramo.

Elektrotehnična delavnica PRATTES & TRABI, Maribor, Vodnikov trg št. 3.

Popravlja vseh vrst električnih strojev in aparatov, novo ovijanje sežganih elektromotorjev, dynamo-strojev, transformatorjev itd. Lastna preizkuševalnica, točna in kulantna postrežba, zmerne cene, nakup in prodaja porabljenih motorjev in dynamo-strojev.

Gramofone in šivalne stroje vseh vrst popravlja najceneje meh. del.

Justin Gustinčič

Maribor, Tattenbachova ulica št. 14

Velika zaloga gramofonov in plošč znamke »Columbia« in več drugih znamk.

V tekstilnem bazarju Vetrinjska ulica št. 15 Maribor

se dobi pristno angleško sukno za obleke, plašče, svilo, platno itd. po najnižjih cenah. — Oglejte si izložbe.

Naročajte

novi izišlo knjigo

„Taškent“ kruha bogato mesto

od Aleksandra Neverova. Prevod preskrbel I. Vuk. Knjiga je lepo opremljena v ka' tonskih platnicah in stane 17 Din, v platno vezana 28 Din. Dobi se pri založništvu mesečnika »Svoboda« Ljubljana in v vseh knjižarnah

VSE za pisarno in za šolo!
Otvorila se je

NOVA TRGOVINA S PAPIRJEM

Ljudske tiskarne Maribor na Slomškovem trgu 6

Vabimo vse, da poskusijo kupiti pri nas. Jamčimo dobro blago in konkurenčne cene!

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnice v Mariboru. - Telefon štev. 2324.

Nalagajte svoje prihranke

v Štajerski hranilnici in posojilnici v Mariboru, Rotovski trg štev. 6.

Posojila dajemo po ugodnih pogojih!

Vloge obrestujemo po 7% proti trimesčni odpovedi.